

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva dravske banovine

<p>»OBRTNI VESTNIK« Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane: celoletno Din 40.— polletno Din 20.— posamezna številka Din 2.—</p>	<p>GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE</p> <p>Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.</p>	<p>Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.</p> <p>Številka pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.</p>
---	--	---

XVIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 15. maja 1935.

Štev. 7.

Racionalizacija obrti

Ker racionalizacija pomeni napredek, oziroma stremenje po istem, je docela naravno, da bi tudi naši obrtniki morali temu vprašanju posvečati kar največ pozornosti. Z ozirom na obrtništvo postavlja racionalizacija vprašanje možnosti obrtniškega napredka. Ali obrtništvo sploh more napredovati v teh časih, ki so za vse pridobitne panoge najtežji? Na kakšen način bi bilo mogoče doseči kakršenkoli napredek? Kdo mora vse sodelovati, da bi ta napredek bilo mogoče čimprej doseči? To so sama vprašanja, ki so za obrtništvo izredno velikega pomena.

Kadar se razpravlja o vprašanju, ali more obrtništvo napredovati ali ne, se lahko napravi sklep brez mnenja kogarkoli, ker je treba le dobro opazovati življenje in naše gospodarstvo. Kdor je to storil, je kaj lahko spoznal, da ni obrtništvo zašlo na mrtvo točko, ki se z nje ne more zgibati in napredovati. Spreminja se sicer in prilagaja novim potrebam, ter novim napredkom znanosti in tehnike, kar pa vendar prav nič ne menja dejanskega stanja. Naglasiti moramo, da so do takih zaključkov prišli ravno v velikih kapitalistično in industrijsko močnih državah, kakor je n. pr. Nemčija.

Dejstvo je, da je vsaka nova industrija povod za ustanovitev cele vrste obrtniških delavnic, a dejstvo je tudi, da sta električna in avtomobilska industrija ustvarili novo, zelo značilno in pomembno polje dela za mnoge obrtnih panog.

Prav tako je dejstvo, da obrtniško delo danes ne pomeni izključno le ročno delo. Tehnika na eni strani in drugačno pojmovanje ekonomije na drugi strani sta obrtništvu zlasti omogočili napredek, ki je tako močan, da je današnje obrtniško delavnico komaj mogoče primerjati z delavnico pred 50 leti. Elektromotorji malih dimenzij so danes že skoraj neobhodna potreba tudi skromnejše obrtniške delavnice, dasi je glavna odlika strojev v službi obrtništva ta, da oni le olajšujejo ročno delo, dočim ga industrijam pogosto sploh popolnoma zamenjujejo. To dokazuje tudi zelo majhno število konjskih sil pri vsakem, obrtništvu potrebnem stroju.

Organizacija gospodarstva pomeni organizacijo i proizvodnje i razdelitve dela, od katerih slednja prihaja v poštev zlasti tam, kjer se je treba ozirati na številne industrije. Velike industrije namreč ne delajo le za ožji krog konsumentov, marveč za velika tržišča, pa je zaradi tega organizacija razde-

litve dela za velike industrije silno težka. Dokaz je že to, da leta in leta spoznavamo ta nedostatek, a vendar nikakor ne moremo najti smeri, po kateri bi ga mogli pravilno, hitro in uspešno rešiti.

Razdelitev dela v obrtniški proizvodnji je rešena najbolj posrečeno, saj to priča jasno sama definicija obrtnosti, ki vedno dela le po naročilu, torej za ožji krog konsumentov. Da bi obrtništvo moglo iti vzporedno z veliko industrijo, ki mu ni ravno naklonjena, je potrebno, da tudi ono v svoji proizvodnji vpelje nove metode dela.

Znižanje cen svoji proizvodnji na najnižjo stopnjo more doseči vsak mojster v svoji delavnici sam. To ni le njegova dolžnost, marveč tudi pogoj za njegov obstoj.

Zbornica za TOI in Obrtne zbornice so ustanovile zavode za pospeševanje obrti, da obrtnikom omogočijo racionalizacijo in znižanje proizvodnih stroškov. Varčevati s časom, potrebnim za proizvodnjo, varčevati pri isti denar, izboljševati njeno kakovost in poleg vsega tega pri proizvodnji trud in napor mojstra in pomočnikov čim bolj zmanjšati ali olajšati, so osnovna načela racionalizacije in napredka, a to so istočasno tudi glavne osnove dela vseh zavodov za pospeševanje obrti.

Delo zavodov za pospeševanje obrti pri posameznih zbornicah je v tem pogledu že pokazalo rezultate, ki so popolnoma odgovorili pričakovanju. Ako se bodo denarna sredstva teh zavodov v bodočnosti povečevala, bodo v svojem delu prav lahko dobili potreben in primeren obseg. Postati morajo tedaj vodniki v pogledu racionalizacije obrtniške proizvodnje in vsega ostalega obrtniškega napredka ter dela. Dolžnost obrtnikov pa je, da v kar največji meri slede delu teh zavodov in jih vsestransko podpirajo.

Znižanje obrestne mere pri Zanatski banki kraljevine Jugoslavije A. D.

Na predlog upravnega odbora Zanatske banke je g. minister za trgovino in industrijo odobril sledečo obrestno mero za posojila pri Zanatski banki, počenši od 1. maja 1935:

1. obrtnikom, ki nimajo delnic Zanatske banke 9 1/2 % na leto;
2. obrtnikom, ki imajo delnice Zanatske banke 9 % na leto pod pogojem, da imajo ti obrtniki za vsakih 2000 Din posojila najmanj eno bančno delnico;
3. obrtnim produktivnim zadrugam 9% na leto;

4. mešanim kreditnim zadrugam za kreditiranje obrtništva 7% na leto;

5. obrtnim zbornicam 7% na leto;

6. obrtnim domovom 6% na leto;

7. na državne vrednostne papirje, delnice Narodne banke in Privilegirane Agrarne banke 7% na leto.

Interesenti - obrtniki za posojila dobe ustne ali pismene podrobne informacije pri podružnici tega zavoda v Ljubljani, Gajeva ulica 6.

Obrtniško razstavo

bi lahko imenovali del velesejma, če bi združili vse obrtnike-razstavljalce, ki so sicer nameščeni radi boljšega pregleda po strokah in blagovnih skupinah v raznih paviljonih. Poleg pregleda naše industrijske produkcije nudi baš Ljubljanski velesejem čim popolnejšo sliko obrtniške delavnosti v naši banovini, seveda onih obrtniških panog, ki izdelujejo blago, zmožno za kupčevanje na velesejmu ali razstavi. Letošnji velesejem od 1. do 11. junija bo posebno bogato založen z obrtniški izdelki. Saj bo zastopanih samo pohištvenih mizarjev 32, nadalje tapetniki, žimarji in ščetarji, pečarji, kovinarji, kolarji, pletarji, krznarji, čevljarji, mesarji, prekaževalci itd. Zlasti številno je zastopana naša obrt oblačilne stroke na modnih revijah, ki bodo vsak dan na velesejmu v paviljonu »K« (prijavljenih je preko 70 obrtnic in obrtnikov). Prezreti tudi ne gre hvalevrednega podpiranja naše male obrti, ki se bori z vsakojakimi težavami, po uradu za pospeševanje obrti banke uprave. V skupnem oddelku razstavi priično 40 obrtnikov. Če seštejemo vse te številke, ni Ljubljanski velesejem samo industrijska, marveč tudi velepomembna obrtniška razstava.

Opozorilo delničariem

Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije A. D.

V smislu sklepa VIII. občnega zbora delničarjev z dne 14. aprila 1935 in po členu 78 bančnih pravil se počenši od 4. maja 1935 izplačuje dividendni kupon št. 5 za 1934. leto po Din 7.— za kupon po odbitku davka in takse.

Delničarji Zanatske banke, ki so svoje delnice deponirali za šestanke v Ljubljani, Mariboru in Celju, naj iste dvignejo proti izročitvi svoječasno prejete priznanice.

V Ljubljani, 4. maja 1935.

Uprava Zanatske banke
Kraljevine Jugoslavije A. D.
podružnica Ljubljana

Z zbora delničarjev Zanatske banke v Beogradu

(G. Pičman v »borbi« za interese slovenskega obrtništva ... ?)

V zadnji številki našega lista smo podali skromno sliko o stvareh, ki so se vršile za kulisami podružnice Zanatske banke v Ljubljani. Dolžnost objektivnega opazovalca nas pa veže, da seznanimo obrtništvo tudi s potekom občnega zbora delničarjev Zanatske banke v Beogradu, ki se je vršil 14. aprila t. l. Po svojem neuspehu, ki ga je doživel na domačih tleh dne 7. aprila, ko je dobil na zborih slovenskih delničarjev veliko manjšino in s tem polno nezaupnico, je hitel gosp. Pičman v Beograd in je 4 dni moledoval okoli svojih znancev, ki še njegove igre do danes niso spoznali, dasi je že tudi tam kakor so nam povedali, izgubil na najmerodajnejših mestih ono zaupanje, ki ga je užival od početka zaradi njegovih netočnih izjav in informacij o razpoloženju slovenskega obrtništva.

Kljub soglasnemu sklepu, da se še nadalje voli v bančni upravni odbor zastopnik slovenskega obrtništva, njegov zaslužni delavec in prvoboritelj g. Engelbert Franchetti, je g. Pičman rovaril naprej proti njemu. Z veliko pozornostjo se je zato pričakovala razprava, ki je imela slediti po poročilih o poslovanju banke.

Ob tej priliki smatramo za potrebno predvsem opozoriti naše čitatelje na polpreteklo dobo, ko smo ob ustanavljanju Zanatske banke in potem na vseh naših zborovanjih vedno in povsod odločno povdarjali, da mora biti ta zavod res obrtniški in da mora obrtništvo iz tega zavoda črpati vse one koristi, čijih namen in težnje so ga oživotvorile. Odločno smo vedno zahtevali, da se morajo nuditi obrtništvu vse ugodnosti, predvsem pa čim lažja možnost kreditiranja s čim nižjo obrestno mero. Vsled trajajoče denarne krize in zapore vlog pri denarnih zavodih je prišel naš obrtnik v težke finančne stiske. Vrata do kredita pri domačih denarnih zavodih so se mu zaprla, vloge so mu zamrzile in ostala mu je edina odprta pot v Zanatsko banko. Visoke zahteve — mnogo predrag denar in komplicirane manipulacije pa so ovirale našega človeka, da bi se uspešno posluževal še te edine možnosti. Od leta do leta so se vrstila opozorila na merodajne činitelje, da naj se vsaj pri tem obrtniškem zavodu, ki mu kapital tvorijo ravno težke vloge obrtništva in še velik prispevek 19 milijonov Din od strani države, ki za to svojo vlogo ne išče nobenih dividend in nobenih obresti, služi vsestransko interesom in pomoči celokupnega obrtništva. Iz letnega poročila banke same pa žal moramo ugotoviti številke, ki govore povsem drugače, kakor bi morale, ako bi se povsod imela pred očmi tudi potreba obrtništva in zaupanje, ki ga je imelo v to banko. Velika večina delničarjev, ki so se na tem zboru oglašali, je odločno in odkrito kritiziralo delovanje uprave, ki ni uspela, da bi dvignila zavod do ugledne višine. Vsi so zahtevali, da se obrestna mera zniža, kajti 10% obresti, ki jih mora danes plačevati obrtnik-dolžnik, so nevzdržljive.

K besedi se je oglašil tudi g. Pičman in pričakovali smo, da bo on, ki že dolgo vrsto let sedi v podružnici Zanatske banke v Ljubljani in bi mu morale zato biti dobro znane tudi zahteve našega obrtništva, zastavil odločno besedo za interese našega obrtnika in zahteval znižanje obrestne mere, toda pričakovana njegova odločna beseda v tem oziru in na tem odločilnem mestu — ni padla. Po svoji stari navadi je pričel napadati tvorce

in delavce, ki so v svojem delu dokazali mnogo uspehov. Prav žalostno ga je bilo poslušati, ko je pričel prati umazano perilo iz tukajšnje podružnice, ki ga je najbolj umazal pač sam s svojim nerazumljivim postopanjem. Ni se sramoval pred številnim zborom in pred raznimi odličniki napadati našega zaslužnega g. Franchettija samo zaradi tega, ker g. Franchetti Pičmanu ni dopuščal, da bi podružnica v Ljubljani bila igračka v njegovih rokah. Z zgražanjem smo morali poslušati stvari, ki jih je bil v stanju samo on navajati, pri čemer ni izpustil niti imena sposobnega uradnika, ki je imel samo dolžnost vršiti težko službo. S takim svojim govorom g. Pičman ni mogel uspeti na zboru akcionarjev, kjer so se čuli prav energični protesti proti njegovim izjavam, pa je celo predsednik g. Stojanović sam čutil potrebo opozoriti ga, da ta stvar ne spada na dnevni red. Toda v kritiki je g. Pičmanu zmanjkalo tal. Ne vemo in ne moremo si misliti, da tega on sam ni občutil, dasi je prej mogoče, da si ni upal kritizirati načina postopanja o kreditih in o velikih odpisih, ki jih je morala banka izvesti na škodo akcionarjev in še na večjo škodo interesa samega zavoda. Tu pač g. Pičman ni doma. Kaj njemu mar visoke obresti, kaj težko odplačevanje, kaj sitnosti, ki jih ima obrtnik, ki potrebuje kredit, kaj so mu mar koristi akcionarjev, ki so svoječasno kupili delnice po visokih vsotah, danes so pa padle iste več kot za polovico in jim za težko prihranjeni denar donašajo komaj bore 3%? Za vse to g. Pičman ni čutil potrebe, pač pa se mu je zdelo umestneje, da napada stare zaslužne obrtniške borbe in blati vestne uradnike, samo da mu uspe pririti se do koritca, ki ga je vedno tako rad očital drugim.

V taki luči se je pokazal ob odločilnem momentu veliki zagovornik našega obrtništva g. Pičman. Ako je bil ta njegov nastop kvalificiran, naj sodi obrtniška javnost. Oni, ki so ga slišali, so ga porazno obsodili. Prijavili so se govorniki, ki so nameravali pobiti netočnosti, ki so bile iznešene, a se jim ni dalo besede in prešlo se je na volitve. Tekom zbora je bilo pa dovolj časa, da je nekdo storil g. Pičmanu uslugo in je med nepoučene delničarje razdelil par sto glasovnic, kjer je bil Franchetti kot kandidat črtan, napisan pa Pičman. Vsakemu se je zatrjevalo, da se priporoča Pičmana zato, ker je on edini naročen od zbornice, in namigavalo se je, da je to itak želja slovenskih delničarjev.

Že opetovano smo svarili pred tako nepremišljeno igro, s katero se vlačijo v dnevno politiko denarni zavod, pa ni prav nič koristilo. Tokrat se je ponovno povsem jasno pokazalo, da za dosego gotovih ciljev nekaterim gospodom ni nič svetega, ako jim je korist zagotovljena.

Smatramo, da tak način borbe ni v interesu obrtništva in zato zanj ne sme biti mesta med nami. Kdor dela danes za obrtništvo in interese svojega stanu, ne sme pri tem imeti svojih sebičnih interesov, temveč mora iti v borbo s čistimi nameni, požrtvovalno in nesebično. Obrtništvo hoče od svojih voditeljev, da mu ublažijo njegov težak položaj, ki je danes še posebno kritičen, in zahteva velikih žrtev in samozatajevanja. Največja nesreča za obrtništvo pa so ljudje, ki ne znajo postaviti svojih sebičnih namenov in koristiljubja, ter se hočejo okoristiti pri svojem delu z materialnim dobičkom. Še huje pa je obsojati, ako kdo ustvarja sebi položaj in išče, kakor je to delal Pičman, plačana mesta v Zanatski banki na ta način, da odrine

zaslužne može, katerih nesebičnemu in dolgotrajnemu, vztrajnemu delu se imamo zahvaliti za večino uspehov, ki so že doseženi. V takega človeka obrtništvo z upravičenostjo nima zaupanja, kar je tudi dokazalo, ko je izreklo svojo besedo pri volitvah v podružnico Zanatske banke v Ljubljani.

Kličemo zato: »Roke proč od denarnega zavoda, ki mu je namen koristiti obrtnikom, ne pa ustvarjati gotovim ljudem položaje in korita.«

Zborovanje naših pletilcev

Kakor vsako leto, tako so se tudi letos v dvorani Trgovskega doma v Ljubljani zbrali pletilci iz dravske banovine k letni skupščini svojega strokovnega združenja. Zborovanje je vodil predsednik g. Henrik Franzl, ki je v obsežnem poročilu orisal položaj te najmlajše in najnaprednejše panoge naše obrtne podjetnosti. Pletilci so s preteklim letom preživeli eno najtežjih poslovnih dob. Zmanjšani kupni moči prebivalstva, občutnim bremenom javnih dajatev, široko razvitemu šušmarstvu in nelojalni konkurenci nekaterih podjetij se je tokrat pridružila še narava, ki je naklonila pozno in izredno blago zimo in tako pletilce prikrajšala še za razmah dela v glavni seziji. Pretežna večina članstva je bila zaradi tega v neprestani skrbi za vzdrževanje in obstoj svojih podjetij in je pod pezo teh okoliščin utrpela težko škodo. Le nekatera podjetja so lahko izrabila polovico svoje kapacitete, ostali pletilci pa so našli zaposlitve največ po dva do tri mesece v celem letu. To žalostno stanje najbolj zgovorno izpričuje gibanje prijav in odjav novih pletilskih obratov: proti 23 novim je bilo lani odjavljenih 40 starih obratov, v prvem četrtletju 1935 pa je sledilo 13 odjav, prijave pa nobene.

V zvezi s tem težkim položajem pletilske panoge je g. predsednik obširno razpravljaval o vzrokih, ki so zakrivili krizo. Navajal je zanimive, deloma drastične podrobnosti o naši davčni praksi in naglašal nujnost, da se davčni zakon revidira. Šušmarstvo cvete v pletilstvu zlasti zavoljo tega, ker mnogi, ki so bili primorani odložiti obrt, iščejo zaslužka v izvrševanju obrtniških del brez koncesije. V času splošnega obubožanja ni proti temu zlu nobenih učinkovitih sredstev in upravičeno obstoji bojazen, da se bo šušmarstvo v bližnji prihodnosti še bolj razpaslo. V prizadevanju, da si pletilci sami vzajemno pomagajo v teh težkih dneh, se je na zadnjem občnem zboru sprožila misel, da bi člani združenja ustanovili povsem samostojno gospodarsko zadrugo, ki naj bi članom posredovala ugoden nakup sirovin in drugega materiala, obenem pa posredovala pri smotni prodaji pletilskih izdelkov. Kljub vsej dobri volji in ponovnim poizkusom pa ta misel na žalost ni prišla do uresničenja. Iskreno pa upajo pletilci, da je doba, ko je bilo resno in stvarno delo potisnjeno ob stran, končno že vendar za nami in da se bodo razmere v doglednem času izboljšale.

O notranjem poslovanju združenja je izčrpno poročal tajnik g. Janko Popovič, ki je med drugim navajal nekaj zanimivih številok o članstvu organizacije in stanju pletilske stroke v banovini. Medtem ko je za časa ustanovitve ob koncu 1932 štelo združenje 300 pletilcev in pletilj, je bilo ob koncu lanskega leta samo še 233 članov, ki so zaposlovali 180 pomočnikov in 78 vajencev. Posebej je poročal tajnik tudi o vprašanju obveznega socialnega zavarovanja obrtništva, od kate-

O nočnem delu v pekarnah

O nočnem delu v pekarnah je v zagrebških novinah napisal predsednik Saveza pekovskih obrtnikov g. Bašić Milan zanimivo poročilo, ki je tudi za razmere v dravski banovini aktualno. V svojem članku navaja:

Potreba, da se dela ponoči, se ni izpremenila, marveč je postala še nujnejša.

Kruh in pecivo niso proizvodi, ki morejo in smejo stati dolgo časa in ki jih smemo nagomiliti polna skladišča ter dati kupcu, kadar jih želi. Pa tudi kupec ne more kupiti kruha in peciva za dalje časa; kupuje ga pač le za dnevno potrebo.

Kruh in pecivo spadajo v življenjske potrebščine in to v primarne kot mleko, suhomesnato blago in gotova jedila.

Kruh in pecivo se zahteva in se bo zahtevalo samo v ranih jutranjih urah. Pecivo se zahteva za zajtrk pri kavi, kruh pa se kupuje, ko se kupuje mleko, meso in ostale potrebščine za prehrano tega dneva.

Če hoče pekovski obrtnik imeti odjemalce in če hoče, da bo čim več njegovih proizvodov prodanih in potrošenih, si mora prizadevati, da napravi tak kruh in pecivo, kakor ga odjemalci zahtevajo, in jim ga nuditi v času, kadar ga zahtevajo.

Da to dosežejo, so peki od nekdanj delali ponoči, delajo ponoči tudi danes, delati hočejo ponoči, dokler bo pekarstvo moglo biti obrt. Pa tudi če se pekarstvo ukine kot obrt, se bo izdelovalo kruh in pecivo zopet ponoči.

Zakaj ukinitve nočnega dela?

Ukinitve nočnega dela v pekarnah so pokrenili kapitalistični interesi velikih podjetij in gospodarsko-valutarna politika industrijskih držav.

Ko se je v preteklem stoletju razvila industrija, ki je zahtevala ceneno delovno moč, je bil regulator nizkih delavskih mezd kruh oziroma njegova cena. Da se kruha kar najmanj potroši, da se pecivo, ki je dražje od kruha, ne troši, so rekli, da sveži kruh ni zdrav, marveč zdravju škodljiv, a da bi to bilo verjetnejše, so o tem pisali obširne raz-

rega rešitve zavisi v ogromni meri blagostanje vsega obrtniškega stanu. V času nezaposlenosti in minimalnega zasluzka pomeni bolezen v obrtniški družini veliko nesrečo, mnogokrat pa tudi propast podjetja. Še težje posledice pa ima prerana onemoglost ali nesreča v hiši. Zato združenje upa, da bodo naši obrtniki kmalu prišli do zavarovanja. Pogosto se dogaja, da prodajajo nekatera podjetja pletilske izdelke po tako nizkih cenah, da onemogočajo drugim tudi najmanjši zaslužek. Takšna umazana konkurenca je mogoča samo ob pretirano nizkih mezdah in izkoriščanju delovne sile v nekaterih delih države. Naši pletilci se zato odločno izrekajo za uzakonitev minimalne mezde, ki bo tvorila temeljno podlago solidne in lojalne konkurence.

O denarnem gospodarstvu združenja je poročal blagajnik g. Martin Mahkota, na koncu pa je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija, ki jo bodo predstavniki združenja predložili na vseh odločujočih mestih:

Davčni predpisi in uredbe so postale v toliki meri nejasne, da povzročajo njih tolmačenje in izvajanje obrtništvu in vsem gospodarskim krogom velike težkoče. Prav posebno velja to za zakon o davku na poslovni promet, ki je bil ponovno noveliran in so bile vrh tega izdane davčnim upravam razne izvršljive naredbi, ki niso bile objavljene. Pletilci zahtevajo, da se uvede temeljita revizija obstoječih davčnih zakonov, zlasti zakona o prometnem davku v smeri poenostavljenja in olajšanja.

prave celo znameniti zdravniki in profesorji.

Vendar ta propaganda za stari kruh in pecivo ni donesla zadovoljivih rezultatov.

Kako je pri nas v Zagrebu?

Pri nas v naši državi ni nobenega od gornjih razlogov. Ni se treba bati prevelikih mezd za delavce, a posebno ni treba imeti strahu, da se morajo te mezde zvišati zaradi cene kruha, ker je pri nas itak skrajno poceni.

Pri nas se tudi ni bati valutarnih neprilik in izgube zaradi uvoza pšenice. Mi je imamo itak preveč in sami ne vemo, kaj in kam ž njo. Dajemo jo z naplačilom drugim državam, ki zaradi nočnega miru in propagande proti kruhu iz pšenice ne kupujejo našega pridelka.

Pri nas je treba izvesti propagando, da se kruha iz pšenične moke in peciva potroši čim več. Da se jih troši, kjer je to potreba, pa tudi tam, kjer ni potreba. Da se troši ravno iz onih razlogov, iz katerih ga ne trošijo druge države. In to zato, da ima naš kmet priliko, da proda svoj pridelok — pšenico.

Potrošiti moramo naš domači izdelek, kruh in fino pecivo, ki nima nikjer nikake konkurence. Dajmo našemu pridelku vso možnost konkurence in ne pustimo sami uničevati svojo moč. Treba je omogočiti zdravo izdelovanje kruha in peciva. Treba je na trg postaviti sveže pecivo in svež kruh. Treba je storiti vse, da se kruha in peciva kar največ proda. In zato je treba ukiniti zabrano nočnega dela v pekarnah.

Nočni mir in pekovski pomočniki.

Navaja se v novinah in osobito od strani vodstva delavstva in s strani bivših socialistov, da pekovski pomočniki zahtevajo nočni mir in da je zato treba, da se nočni mir v pekarnah izvede in vzakoni. Pred kratkim časom so ravno ti voditelji provocirali stavko pekarskih pomočnikov, v Zagrebu. Izvali so to stavko prav zato, da dokažejo, kako pekovski pomočniki zahtevajo ukinitve nočnega dela v pekarnah.

Kako je ta stavka uspela, je poznano v cellem Zagrebu. Zaposleni pomočniki so delali, nezaposleni pa so preobračali vozove, polivali kruh, izdelan za občinstvo, s petrolejem, napadali raznašalce in pekarnice, trgali konjsko opremo, poškodovali vozila itd. Kruha in peciva je bilo dovolj in bilo bi ga celo preveč, da niso velike količine uničili razgrajati. Toda pekovski pomočniki se niso dali zavesti v stavko. Delavski voditelji trdijo, da je mogoče zadovoljiti občinstvo tudi tedaj, če se prične delati v pekarnah ob 3. uri ponoči. To

predvsem ni nočni mir, ako se prične z delom ob 3. uri, a ne more se zadovoljiti niti občinstva in je temu najboljši dokaz, da je sam **podpredsednik delavske zbornice** v svoji pekarni dal nalog, da se dela pred 3. uro in da se krši naredbo o nočnem miru. To je konstatirano od komisije banske uprave same.

Z današnjim stanjem so vsi nezadovoljni. Nezadovoljni so pomočniki, ker imajo mnogo manje zasluzka, kakor so ga imeli pred zabrano nočnega dela. Nezadovoljni so obrtniki, ker morajo kršiti naredbo, da zadovoljujejo svoje odjemalce in morajo zato plačati občutne kazni, ter trpeti preganjanje. Nezadovoljni so potrošači, ker nimajo svežega peciva in kruha, kadar ga potrebujejo in so primorani, da si izdelujejo sami kruh in pecivo. Nezadovoljno je občinstvo v Zagrebu, ki mora celo noč poslušati ropot pred mnogimi pekarnami, kjer komisija povečkrat buči peke in z njimi vse stanovnike hiše in sosednih hiš, da bi mogla ugotoviti, če dotični pek dela. Nezadovoljna so tudi oblastva, ki imajo s tem vprašanjem mnogo več posla in skrbi, kakor so to mislila, ko so izdala tako naredbo. Nezadovoljne so država, banovina in občina, ker bodo mnogi dohodki, ki so jih do sedaj plačevali peki, občutno padli, pa tudi promet z našo pšenico, ki je že itak mnogo premajhen.

Vsi so nezadovoljni. Zadnji čas je, da se temu nezadovoljstvu napravi konec in da se uvaža upravičeno zahtevo občinstva.

Dober obrtnik

skuša svoje podjetje izpopolniti, svoje izdelke vedno bolj izboljšati, da dobi glas in mu konkurenca ne more ogroziti obstanka. Najboljša šola za spoznavanje hib in za spoznanje potrebe izpopolnitve, je vzorčni velesejem. Vsak obrtnik, ki mu je razvoj in napredek njegove stroke pri srcu, si bo ogledal letošnji XV. ljubljanski velesejem od 1. do 11. junija. Tu bo imel dovolj prilike spoznavati izdelke, primerjati jih s svojimi ter se pripraviti o okusu in željah interesentov. Videl bo, kako konkurenca ustreza željam ter bo na podlagi takih opazovanj našel sredstva in pota za izpopolnitev svojega obrata.

PARKETE

prvovrstne hrastove in bukove dobavlja in polaga

FERDO PRIMOŽIČ

LJUBLJANA, Cesta 29. oktobra (Rimska c.) 16

Popravila in struženje starih parket. — Delo solidno, cene zmerne. — Telefon: škafar 28-23.

POMNITE

1.—11. JUNIJ

XV. VELESEJEM V LJUBLJANI

Pregled domače produkcije

POSEBNE RAZSTAVE:

- Gasilska razstava.
- Modna revija — gospodinjstvo.
- Salon avtomobilov.
- Pohištvo.
- Male živali.

Polovična voznina na železnici, parobrodih in avijonih

RAZSTAVISCE OBSEGA 40.000 m²

Oz organizacij

Skupno združenje obrtnikov za okolico Maribora v Teznem je imelo v nedeljo 31. marca svojo redno letno skupščino, ki ji je prisotvovalo nad 100 obrtnikov, a vodil jo je večletni zaslužni predsednik g. Joško Šabeder. Po počastitvi spomina blagopokojnega kralja Aleksandra in izrazih vdanosti našemu mlademu kralju Petru II. se je predsednik z lepimi besedami spomnil pokojnega agilnega člana, lončarskega mojstra g. Antona Rajšpa iz Rač, katerega spomin so vsi navzoči počastili. Skupščini je kot zastopnik Zbornice za TOI in Okrožnega odbora prisostvoval njegov predsednik g. Franjo Bureš. Tajniško poročilo je podal zelo lepo in izčrpno g. Joško Šabeder, ki je obenem podal tudi blagajniško poročilo. Na predlog člana nadz. odbora gosp. Pfeiferja je bila odboru izrečena razrešnica, a obenem tudi toplja zahvala in priznanje. Iz poročil posnemamo, da je imelo združenje največ dela za časa Obrtniškega tedna, ki se je vršil po vsej državi, a tudi sicer je bilo delo tekom vsega leta zelo živahno in obsežno. K besedi so se z raznimi predlogi priglasili gg. Bureš Franjo iz Maribora, Grašič, Pesek, Babič in drugi. Po slučajnostih, ki so pri njih številni člani in članice dali zelo lepe nasvete in predloge, je predsednik združenja gosp. Šabeder odlično uspelo zborovanje zaključil.

Združenje krojačev, šivilj in modistin v Ptujju je imelo nedavno svojo redno letno skupščino, ki jo je vodil preds. g. Blaž Pihler. Zbornico za TOI in Okrožni odbor je zastopal g. Julij Novak iz Maribora, zapisnik je vodil g. Ivan Supančič, a za overovatelja je skupščina imenovala gg. Karla Nedela in Joška Robiča. Iz predsednikovega in tajnikovega poročila je bilo jasno razvidno, da je uprava vestno vršila svoje naloge in si prizadevala ščititi interese svojih članov. Premoženje združenja znaša nekaj nad 22.000 dinarjev. Po predlogu predsednika nadzorstvenega odbora g. Aleksandra Rajha je občni zbor soglasno podelil upravi in nadzorstvenemu odboru razrešnico. V pomočniški izpraševalni odbor so bili ponovno izvoljeni vsi dosedanji člani. Po predsednikovem poročilu, da se bo v jeseni v Ptujju vršila kmetijsko-obrtna razstava, ki bo trajala pet dni in ki je zanjo kr. banska uprava že naklonila 10 tisoč dinarjev podpore ter še nekaterih drugih predlogih in nasvetih, je bilo lepo uspelo zborovanje zaključeno.

Združenje obrtnikov oblačilnih strok v Mariborju je imelo na praznik sv. Jožefa svojo redno letno skupščino, ki jo je vodil predsednik g. Josip Cigler, a Zbornico za TOI je zastopal tajnik OO iz Maribora g. Julij Novak. Po počastitvi spomina blagopokojnega kralja Aleksandra je podal poročilo tajnik g.

Bremec Stefan, ki je navzočim podal jasno sliko upravnega dela in truda, da bi se sedanje stanje naših obrtnikov čim prej zboljšalo. Blagajniško poročilo je podal g. Josip Šipek, a na predlog člana nadzorstvenega odbora g. Luke Ariha je bila odboru podeljena razrešnica, a enako je bil soglasno sprejet proračun za tekoče poslovno leto. Na mesto umrlega podpredsednika g. Antona Javornika, katerega spomin so vsi navzoči lepo počastili, je bil izvoljen čevljarški mojster g. Franc Kager. V pomočniško izpraševalno ko-

misijo so bili izvoljeni gg. Josip Cigler, Josip Šipek, Peter Kaure, Franc Jurek, Marjeta Jenčič in Marija Breznik. Po raznih drugih predlogih in pritožbah proti neupravičenemu delu je predsednik g. Cigler lepo uspelo občni zbor zaključil in se vsem navzočim zahvalil za prisostvovanje in sodelovanje v debati.

Odgovorni urednik Vladimir Regally. — Za korektur »Obrtnega Vestnika« Josip Rebek. — Tiska »Narodna tiskarna«. — Predstavnik Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.

ZANATSKA BANKA

kraljevine Jugoslavije A. D., podružnica Ljubljana

Telefon štev. 30-20

podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem
menična posojila,
kredite na tekoči račun,
posojila in zastavo državnih vrednostnih papirjev
do najvišjega zneska Din 250.000.—.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitev.

Interesenti dobe informacije ustno in pismeno pri:

ZANATSKI BANKI kraljevine Jugoslavije A. D., podružnici v Ljubljani.

VLJUDNO VAS OBVEŠČAMO, DA SMO SE

PRESELLI

s Tyrševe ceste v Franciškansko ulico št. 4
poleg hotela „Union“

PRVA JUGOSLOVENSKA TVOR-
NICA UKOČENOG DRVA D. D.
SUŠAK

Skladišče: LJUBLJANA. Tel. 32-49

Peter Angelo dr. z o. z.
Ljubljana - Tel. 32-49

ZAŠČITNI ZNAK

ZAŠČITNI ZNAK

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

„SLAVIJA“

jugoslovenska
zavarovalna banka
v Ljubljani

sprejema zavarovanja proti ognju, nezgodam, vlomom, zavarovanje za izplačilo denarja ob doživetju gotove starosti in ob smrti in zavarovanje za pogrebne stroške.
Posluje po vsej Jugoslaviji — ima svoje hiše v Ljubljani, Sarajevu, Osijeku in Novem Sadu.

GENERALNO
RAVNATELJSTVO
V LJUBLJANI,
GOSPOSKA UL. 12.
Telefon 2176 in 2276.